

Upravitelj: Ljubljana, Pucničeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelci: Ljubljana, Pucničeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računa: za Ljubljansko pokrajino pri poštno-ekspedicijskem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti Corr. Post. No 11-3118
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglašje iz Kr. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina zna mesečno Lit 18,—
za inozemstvo pa Lit 22.80.
Uredništvo:
Ljubljana, Pucničeva ulica št. 5, telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di proprietà italiana ed estera
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

La pressione avversaria in Egitto contenuta

Nuovi attacchi dell'aviazione dell'Asse contro le formazioni navali anglo-americane nel Mediterraneo occidentale

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 10 novembre 1942-XXI il seguente bollettino di guerra n. 898:
In Egitto, la pressione avversaria sulle unità italo-germaniche, che stanno effettuando un nuovo schieramento, è stata contenuta nel corso di aspri combattimenti; in duelli aerei cinque apparecchi britannici venivano abbattuti da cacciatori tedeschi.

Sono proseguiti con successo, nel Mediterraneo occidentale, gli attacchi dell'aviazione dell'Asse contro le formazioni navali anglo-americane.

Questa notte velivoli nemici hanno lanciato bombe dirimpanti e incendiarie nei dintorni di Cagliari causando alcuni danni all'abitato di Uca; sono segnalati un morto e sei feriti.

Sovražni pritisk v Egiptu zadržan

Novi napadi osnega letalstva na angleško-ameriške pomorske formacije v zapadnem Sredozemlju

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 10. novembra naslednje 880. vojno poročilo:

V Egiptu je bil sovražni pritisk na italijansko-nemške enote, ki izvršujejo novo razvrstitev, zadržan v ostrih borbah. V letalskih spopadih so nemški lovci sestrelili 5 britanskih letal.

V zapadnem Sredozemlju so se s uspehom nadaljevali napadi letalstva osi proti angleško-ameriškim pomorskim oddelkom.

Snoči so sovražna letala metala rušilne in zažigalne bombe v okolici Cagliarija in povzročile nekaj škode v naselju Uca; zaželeni so 1 smrtna žrtev in 6 ranjencev.

Francoski odpor v Afriki se nadaljuje

Prekinjenje diplomatskih odnošajev med Francijo in Zedinjenimi državami — Naglo zadušeno upor v Maroku

Vichy, 8. nov. s. Uradno objavljajo, da so bili diplomatski odnosi med Francijo in Zedinjenimi državami prekinjeni zaradi ameriškega napada na francosko ozemlje.

Rim, 9. nov. s. Francoski odpor v Maroku se nadaljuje v obliki protinapadov na področja, kjer so se izkrcala ameriške oborožene sile. Pomorski spopadi se po dobljenih vestih nadaljujejo v vodah Casablanca. Medtem ko se odpor v Alžiru nadaljuje zlasti na področju Orana, je bila za področje mesta Alžira samega dogovorjena prekinitev sovražnosti med vrhovnim poveljnikom Severne Afrike, ki je bil v to pooblaščen od admiral Darlana, in poveljnikom ameriških izkrcevalnih čet, Sklenitev tega premirja, ki je omejeno samo na mesto Alžir, pojasnjujejo v Vichyju z obziri na civilno prebivalstvo, ki ni moglo biti pravčasno evakuirano in kot dogodek povsem lokalnega značaja, ki ne more vplivati na voljo Severne Afrike, da se upira, Francoske čete v Alžiru, ki jim je bilo puščeno orožje, so priprte v vojsnicah. Letališča v Alžiru so zasedena, medtem ko je letališče v Oranu tudi po borbi še ostalo v francoskih rokah. Po uradnih ameriških in angleških priznanjih, je bil neki prevoz severnoameriških čet torpediran in potopljen. Razen tega sta bili od obalne obrambe v Alžiru potopljeni dve angleški torpedovki. Nadalje izhaja iz poročil, da je bil potopljen tudi en severnoameriški rušilec.

Francosko uradno

situacijsko poročilo

Vichy, 9. nov. s. Uradno poročajo: 8. novembra zvečer je bil položaj v Severni Afriki takle: V Maroku je bil upor, ki ga je pripravil general Bethouard, naglo zadušeno. General Bethouard je bil aretiran. Američani so se poskušali izkrcati v Safiju, Mogadorju, Agadirju in Fedhali. Navzlic precejšnjemu številu izkrcanih čet se je izkrcanje povsod izjalovilo, razen v Safiju, kjer je bilo mesto zasedeno. Huda pomorska bitka se je vršila ob obali Casablanca. Luka je bila silovito bombardirana. Naše pomorske izgube so hude. Veliko število izkrcanj je bilo izvršenih vzhodno in zapadno od mesta, ki je dejansko obklojeno. Naše pomorske sile se krepko udeležujejo obrambe. Dve torpedovki in ena izvidniška ladja sta izločeni iz borbe, dve sovražni korveti pa sta potopljeni.

V Alžiru, ki je bil očitno glavni cilj anglosaških napada, je bila obalna obramba premagana proti koncu navedenega dne in posadka je zaradi penetracije sovražnika v mesto opustila ogenj proti večeru. Sklenjeno je bilo lokalno premirje. Na področju Constantine in v Tunisu ni bilo izvršen noben napad. Ne glede na dlel atekški pokret v okolici Alžira so naše čete in naše prebivalstvo v Severni Afriki nudili dokaz popolne lojalnosti.

Živahni spopadi v Maroku

Rim, 9. nov. s. V Vichyju poročajo uradno: V Maroku so spopadi zelo živahni. V luki Lyautey, kjer so se Američani izkrcali včeraj, se je položaj znatno izboljšal. Ameriške čete so bile potisnjene nazaj na obalo Mekavija, Casabianco trenutno ogroža več polkov, ki so se očitno izkrcali v bližini mesta, toda mestna obramba je dobra. Ameriški oddelki, ki se jim je posrečilo prornikniti v pokrajino Safi, se sedaj zbirajo. Maroški sultan je odbil ponudbo, da bi zapustil Rabat, temveč nudi zgled odporosti in hladnokrvnosti.

Ameriške izgube pri Oranu

Buenos Aires, 10. nov. s. Po Stimsonovih izjavah so začete izgube ameriških ladij v oranskih vodah znašale 2 rušilca in 1 prevozno ladjo.

Francosko-švicarska meja zaprta

Zeneva, 10. nov. d. Z odlokom francoskih oblasti je bila 8. novembra ob 22. zaprta francosko-švicarska meja za vs promet. Potniške dovolilnice, za katere so

že bila izdana viza, so bile razveljavljene. Zapora meje je bila odredjena za nedoločen čas.

Prekinjenje diplomatskih stikov med Kanado in Francijo

Stockholm, 10. nov. d. Iz Ottawe javljajo uradno, da je Kanada prekinila diplomatske odnose s francosko vlado v Vichyju.

Transport ranjencev prispel v Gibraltar

La Linea, 9. nov. s. V Gibraltarso luko je iz Sredozemlja prispel britanski rušilec, ki je imel na krovu ranjence.

Zatamnitev v Švici

Bern, 9. nov. s. Uradno objavljajo sklep vlade, da je treba v Švici izvajati zatamnitev že ob 8. zvečer zaradi čestih zlorab tujega letalstva.

Strnjenost italijanskega naroda

Stockholm, 10. nov. s. Današnji švedski jutranjki objavljajo dopise svojih rimskih poročevalcev, ki opisujejo reakcijo italijanskega naroda na najnovejšo dogodke, zlasti v zvezi z ameriškim izkrcanjem v francoski Afriki. Italijanski narod, piše »Svenska Dagbladet«, dokazuje te dni jasen čut odgovornosti in uvidenosti. Ne da bi ga bila zavezniška akcija niti namanj prestrašila, se čuti še bolj okrepčena v železni odločitvi, da sprejme položaj in bodoče dogodke z vso energijo in z vsemi sredstvi, ki so mu na razpolago.

Italijani čutijo, da je njihova domovina stopila na prvo mesto v splošnem vojnem položaju, in to vpliva nanje tako, da so se bolj trdni v svojem sklepu, da se bore z največjo odločnostjo. Razen tega je jasno, da ameriški napad ni prisel nepričakovano, temveč je bil že nekaj časa pričakovani, tako da italijanski javnega mnenja ni presenetil. Vsi italijanski listi, zaključujejo rimski dopisniki švedskih listov, dokazujejo, da razumejo uravnoteženo in objektivno vrednotiti novi položaj, ki je nastal v Afriki, pri čemer osveljujejo zlasti zavezniške namere na tem področju in ogumno poudarjajo nevarnosti, proti katerim mora biti os na straži in ki jih mora pobijati, da nevtalirira grožnjo, ki bi mogla nastati v Sredozemlju.

Preosnova danske vlade

Kodanj, 10. nov. d. Z namenom, da se okrepi dinamika danske politike in njeno delovanje prilagodi sodelovanju z Nemčijo v reševanju skupnih nalog, je bila deloma preosnovana danska vlada. Novo vlado, v kateri je 5 novih osebnosti, je sestavil zunanji minister Erik Scavenius, ki je postal ministrski predsednik, hkrati pa je obdržal listino zunanjega ministrstva. Scavenius je nadomestil dosedanjega ministrskega predsednika Buhla, ki je zasedel predsedniško mesto za pokojnim Stauningom v maju lanskega leta.

Novi min. predsednik Erik Scavenius je star 65 let. V prvi svetovni vojni je bil Scavenius zunanji minister v vladi C. Th. Zahleja. Od l. 1924 do 1932 je bil Scavenius danski poslanik v Stockholmu, od l. 1932 do 1937 je zastopal dansko zunanje ministrstvo na raznih mednarodnih konferencah in od l. 1932 do 1940 je bil tudi voditelj znanega lista »Politikens«. L. 1940 je Scavenius stopil kot zunanji minister v Stauningovo vlado. Hkrati s preosnovanjem danske vlade je bilo tudi dosedanje prometno ministrstvo razdeljeno na dva dela in sicer v prometno ministrstvo v ožjem smislu ter ministrstvo za javna dela.

Kadar prodajaš ali kupuješ — preglej »Jutrove« male oglase!

NOVE VIŠINE NA KAVKAZU ZAVZETE

Uspešni napadi osovinskih letal in podmornic na angleško-ameriške vojne in transportne ladje pred severnoafriško obalo

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 10. nov. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

V krajevnih bojih med Novorosijskem in Tuapsejem je bilo zavzetih nekaj važnih višin in so bili na več mestih odbiti sovražni napadi.

Ob Tereku so posebej težke vremenske in krajevne razmere ovirale napad nemških in rumunskih čet. Kljub močnim protinapadom smo v ostrih borbah napredovali.

Severnovzhodno od Mozdoka so lastni napadi v močnih snežnih viharjih uničili sovjetski konjeniški polk in neko drugo skupino.

V Stalingradu udejstvovanje napadalnih oddelkov.

Na fronti ob Donu so rumunske čete v protinapadu odbile napad sovražnika.

Severnnozpadno od Voroneža je bilo več sovražnih bunkerjev s posadkami vred uničenih.

V severnem in srednjem odseku vzhodnega bojišča so letalske skupine izvedle močne napade na sovražnikove oskrbovalne zveze. Močno natrpani kolodvorji so bili razbiti, prav tako več vlakov in skladišč. Ponoči je bil zažgan kolodvor v Toropecu.

V severni Afriki so se nemške in italijanske čete umaknile nadalje proti zapadu. Zaščitnice so uspešno zadržale sovražne kolone. Pet angleških letal je bilo v letalskih bitkah sestreljenih.

Bojna letala in podmornice so v močnih napadih podnevi in ponoči pred obalo francoske severne Afrike napadle ameriško-angleške vojne in transportne ladje in so dosegle nove uspehe. Ena križarka je bila zažgana, druga močno poškodovana. Nadalnjih 8 trgovskih ladij je bilo poškodovanih s težkimi zadetki bomb, med njimi ena 19.000-tonska in ena 10.000-tonska transportna ladja. Podmornice so potopile veliko transportno ladjo za prevažanje čet s 14.000 tonami, poškodovale pa z dvema torpedoma enako ladjo z 18.000 tonami in uničila eno korveto. Ponoči je bil izveden napad na skupino sovražnih križark. Dve sta bili torpedirani, ena izmed njih je eksplodirala, pri drugih pa zaradi dima ni bilo mogoče ugotoviti točnega učinka.

Angleški bombniki so v pretekli noči napadli nekaj krajev v severni in severnozpadni Nemčiji. Prebivalstvo je imelo

manjše izgube. Večje število angleških letal je bilo sestreljenih.

Mornariško topništvo je obstreljevalo Dover.

Oživiljenje bojev v Stalingradu

Berlin, 10. nov. d. Z zboljšanjem vremena se je na stalingrajskem vojnem področju predvčerajšnjim zopet zelo poživilo delovanje nemških udarnih oddelkov. V industrijskem okraju Stalingrada so nemške čete osvojile nove ugodne postojanke. Lokalni sovražnikovi protisunki so bili povsod zavrnjeni. Nemško letalstvo in topništvo sta ojačila bombardiranje stalingrajskega mesta. Razen vojaških objektov v mestu je nemško letalstvo nadalje učinkovito napadalo sovražnikove postojanke in zlasti topniške baterije na vzhodni obali Volge. Sovražniku so bile prizadete hude izgube. V stali zapadno od Kaspijskega jezera so nemški oddelki v presenetljivem napadu zapletli v borbo dve sovražnikovi konjeniški diviziji. Nad 300 konjakov z več kot 1000 konji je bilo v tej borbi zajetih.

Novo osvojitve na Kavkazu

Berlin, 10. nov. s. Kolikor se danes doznavajo na pristojnem mestu, so nemške in zavezniške čete, ki operirajo na bojišču na Kavkazu, tudi včeraj nadaljevale svoje metodično napredovanje navzlic silovitosti in neprestanemu deževju zadnjih dni na ravnem in navzlic snežnim metežem na višjih točkah. V zapadnem delu Kavkaza so napadali dosegli nove uspehe in pognali sovražnika s trdnih držanih postojank. Med napadom planinske pehote je bil sovražnik vržen iz sistema v skale vdelanih utrb in je bilo pri tem zajetih 150 ujetnikov. Severnozpadno od Tuapseja je bilo obklojeno večje število sovražnih sil in po nekaj dneh ostre borbe uničenih. V teh operacijah so nemške in zavezniške čete izvajale nadaljnjih 20 trdnjav, za je številne ujetnike in zaplenile vojne potrebščine. Tudi v južnovzhodnem odseku pri Alagirju so nemški napadi pridobili na terenu in zlomili zelo trdovratni odpor rdečih. Čeprav so snežni viharji preprečili vsakršno delovanje letalstva, se je nemškim grenadirjem posrečilo vdreti v sovjetske postojanke, kjer so še vedno sriditi boji. Boljševikom so prispele v zadnjih 24

Barbarsko postopanje z japonskimi interniranci v anglosaških državah

Tokio, 8. nov. s. Vsi listi objavljajo proteste japonske vlade proti Zedinjenim državam v Kanadi zaradi postopanja z japonskimi interniranci. Listi soglasno žigosajo angloško-ameriško zadržanje, pripominjajo, da morajo samo metode surovosti spraviti Angleže in Američane k takšnemu postopanju do neoboroženih oseb, ki se ne morejo braniti. List »Asahi« ugotavlja, da je približno 4000 Japoncev v Zedinjenih državah, 2000 v Indiji in 3400 v Avstraliji podvrženih neverjetnemu trpljenju v koncentracijskih taboriščih. List nadalje pripominja, da je bilo v Zedinjenih državah 280.000 Japoncev razlaščenih in pr-siljenih, da zapustijo svoja bivališča, medtem ko so jih v Kanadi prisilili še k prisilnemu delu. Tudi v Južni Ameriki, zlasti v Braziliji po ložaj 230.000 Japoncev ni rožnat.

Potopljen ameriški rušilec

Buenos Aires, 9. nov. s. Uradno poročajo, da je bil potopljen pri Guadalcarnaru ame-

Gospodarska svetovaleca za grško vlado

Dunaj, 9. nov. s. »Südsüd Echo« beleži zadovoljstvo, ki se je pojavilo v Atenah zaradi tega, da je bila dvema zastopnikoma Osi italijanskemu pooblaščenemu ministru D'Agostinu in nemškemu pooblaščenemu ministru Neubacherju, poverjena naloga rešitve gospodarskih in finančnih vprašanj Grčije. Grška vlada, ki ima pred seboj nelahko nalogo, da uvede v državi nov gospodarski red in odstrani napake preteklosti, je že pred časom izrazila svojo željo, da bi ji pri tem pomagala dva svetovaleca osi. Grški minister proizvodnje Gotzamanis je v ta namen vzpostavil stike s pristojnimi uradi v Rimu in Berlinu. Čim sta oba posebna komisarja prispela v Atene, sta se takoj lotila svojega dela in si ob sodelovanju okupacijskih oblasti in grške vlade preskrbela potrebne podatke, da bi mogla nato proučiti možnosti stabilizacije splošnega položaja v Grčiji. Italija in Nemčija sta že takoj po zlomu prejšnjega režima nudile novi vladi izdatno pomoč, med drugim tudi s tem, da sta nadaljevali dosedanje trgovske zveze. Sedaj pa gre za pripravo daljšega načrta, kar je v glavnem naloga obeh posebnih komisarjev.

Nesposobnost ameriške birokracije

Buenos Aires, 7. okt. s. Severnoameriški obzornik »The American« razpravlja v članku z naslovom »Ali lahko izgubimo to vojno v Washingtonu« o nesposobnosti ameriške uprave ter žigosajo splošno ameriško birokracijo. Revija ugotavlja, da manjka Zedinjenim državam predvsem velikega voditelja, ki bi ga vsi poslušali. Pisec članka je predsednik posebne komisije v senatu Harry Brummond, ki ji je poverjeno nadzorstvo nad izvajanjem načrtov,

za oboroževanje, obenem pa je tudi član komisije za proučevanje vseh vojaških vprašanj v senatu. Brummond, ki je v tem svojstvu točno poučen o vseh podrobnostih vojne proizvodnje, naglašja v svojem članku, da je bilo od 1. marca dalje, ko je bila posebna komisija ustanovljena, izdanih nad 6000 spriteval. Nevarnost nam grozi, zaključuje Brummond svoja izjavjanja, da bomo vojno izgubili prav v Washingtonu, ker birokracija v nezasišanih oblikah zavira delovanje državnega ustroja z vedno novimi problemi med vojaškimi in civilnimi oblastmi. Glasilo severnoameriške republikanske stranke »New York Sun« piše, da je do izvolitve Deweya za guvernerja New Yorka prišlo samo zaradi reakcije javnega mnenja na mnoge zmede in zmešnjave v državni birokraciji. Politični krogi v Washingtonu smatrajo izid teh volitev kot odgovor na iluziv iz najbolj važnih pokrajin države, da mora vlada bodisi čim prej zboljšati vse upravno postopanje in vojnem času ali pa bo neizogibno sledil poraz.

Manifestacija »Portugalske legije« v Lizboni

Lizbona, 9. nov. s. Danes se je tu vršila parada članov »Portugalske legije« pred 2500 zelenimi strajkami. Uradni govornik je v svojem govoru povedal med drugim, da je domovina, kakor nekoč, ko so padli stolpi Alcazarja, spet v nevarnosti, z njo pa tudi vse vrednote človeštva in civilizacije. Govornik je ostro nastopil proti zločincem brez vesti, ki so plačani od tujca in ki hočejo uničiti portugalsko duhovno edinstvo in red ter s tem kompromitirati usodo naroda. Nato je še dodal: Dogodki zadnjih dni so nam pokazali, kako daleč sega delovanje teh ljudi pri odstranjevanju delovnih sil od izvrševanja njihove dolžnosti. Legionarji so nato defilirali po mestu ob zškikih prebivalstva.

Sklepi proračunske komisije fašistične zbornice

Rim, 9. nov. s. Glavna komisija za proračun v zbornici fašijev in korporacij se je danes sestala pod predsedstvom nar. svet. Acerba, da prouči mnoga važna vpražanja. Seje so se udeležili finančni minister Thaon di Revel ter podtajnik v vojnem ministristvu Scucero. Komisija je predvsem odobrila pooblastilo ministristvu za mornarico glede gradnje novih ladij ter vojnemu in letalskemu ministristvu glede stroškov, ki so v zvezi z vojnimi stanjem. Navzroč so pri tej priliki izrekli tople pozdravne besede slavni italijanski vojski, ki s tolikim junastvom in požrtvovalnostjo brani čast in usodo domovine. Nato je komisija odobrila izpremembe, ki jih je senat izglasoval v načrtu zakona glede taks ter glede legalizacije podpisov. Na seji so se obravnavali še drugi važni finančni problemi.

Senator prof. Federico Millosevich umrl

Rim, 9. nov. s. V Rimu je umrl senator prof. Federico Millosevich, ki je bil rojen v Benetkah 10. januarja 1875. in je veljal za enega najboljših italijanskih mineralogov. S svojimi publikacijami je veliko doprinesel k raziskovanju mineraloškega sestava Italije. Med prvo svetovno vojno je vodil nekatere mineraloške službe ministristva za orožje in strelivo. Bil je profesor mineralogije najprej na vseučilišču v Sassariju, potem pa v Rimu ter je za naučne zasluge dobil odlikovanje zlate zvezde. Leta 1935. je bil podpredsednik Kr. nacionalne akademije »Dei lincei«, ko je bila ta akademija priključena Kr. italijanski akademiji, pa je postal član akademškega sveta te akademije. Senator je bil od leta 1928, dalje.

Mednarodni kongres matematikov

Rim, 9. nov. s. Na mednarodnem kongresu matematikov v tukajšnjem Kr. zavodu za višjo matematiko so bile danes razprave, v katerih so predavali Keresz kot zastopnik Madžarov, Speiser iz Švice ter Italijan Ricci. Predavanja so se tikala moderne teorije o številih in o skupinah ter italijanske algebrajčne geometrije s posebnim ozirom na najnovejša raziskavanja znanstvenika Severija. Sestankom predsedujeta Nemeš Blaschke in Norvežan Heegaard. Ob otvoritvi zasedanja je profesor Speiser iz Curia izrekel v imenu navzočih učeniakov pozdrav Italiji in italijanskemu geniju, kar so navzoči sprejeli s velikim odobravanjem.

Potres na Kitajskem

Sanghai, 10. nov. d. Iz Fučuna, glavnega mesta pokrajine Fukden, javljajo, da so zabeležili tamkaj več potresnih sunkov. Doslej še ni podrobnih vesti o povzročeni škodi.

Obnovite naročnino!

